

Stichting Pensioenfonds ODS

Actuariële en bedrijfstechnische nota

colofon

Dit is een uitgave van
Stichting Pensioenfonds ODS

versie
Augustus 2009

1 inleiding

Artikel 145 van de Pensioenwet bepaalt dat het bestuur van een pensioenfonds een actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) vast stelt. Stichting Pensioenfonds ODS vermeldt in artikel 9 lid b van haar statuten dat de uitvoering van het pensioenreglement geschiedt volgens de ABTN.

De ABTN beschrijft de grondslagen van het te voeren beleid van het bestuur van het pensioenfonds. Hierin worden tevens de financiële opzet en de grondslagen concreet omschreven. Aanvullend worden de beleggingsbeginselen en een beschrijving van de sturingsmiddelen opgenomen.

Deze ABTN beschrijft de actuariële en bedrijfstechnische werkwijze van het pensioenfonds naar de huidige situatie. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de statutaire doelstelling en het pensioenreglement. In hoofdstuk 3 wordt de wijze waarop de omvang van de bezittingen en verplichtingen wordt vastgesteld weergegeven. In dat hoofdstuk wordt tevens beschreven op welke wijze de jaarlijkse bijdrage wordt bepaald die benodigd is voor de dekking van deze verplichtingen en welke sturingsmiddelen het bestuur kan hanteren teneinde aan de eisen van de Pensioenwet te voldoen. In hoofdstuk 4 wordt het vereist vermogen en het toeslagbeleid besproken. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 stilgestaan bij het beleggingsbeleid en de beleggingsbeginselen van het pensioenfonds. In hoofdstuk 6 komt ten slotte de organisatie van het pensioenfonds aan de orde en de wijze waarop zij invulling geeft aan de beheersing van de (uitbestede) processen.

Deze ABTN beschrijft de actuariële en bedrijfstechnische werkwijze van het pensioenfonds per 1 januari 2009.

2 pensioenreglement

In dit hoofdstuk wordt uitgegaan van het pensioenreglement voor de deelnemers van de Stichting Pensioenfonds ODS dat in werking is getreden per 1 januari 2009.

2.1 Statutaire doelstelling

Volgens artikel 2 van de statuten is het doel van het fonds het verlenen of doen verlenen van pensioenen en/of nadere uitkeringen aan (gewezen) deelnemers of pensioentrekkenden en hun na te laten casu quo nagelaten betrekkingen, volgens daarvoor in de pensioenreglementen te stellen regels.

Het pensioenfonds ODS omvat twee deelfondsen:

- deelfonds ODS, gestart met de per 1-1-1997 actieve werknemers
- deelfonds Hoogovens Handel (HH), ingebracht per 31-12-1997, waaruit de indexatie van elders (bij Nationale Nederlanden en Delta Lloyd) verzekerde nominale rechten van ex-HH-deelnemers wordt verzorgd.

2.2 Pensioenreglement

De pensioenregeling luidt in hoofdlijnen als volgt:

- Regeling

Middelloonregeling

- Deelnemer

- De werknemer van ODS B.V. voor wie de drempelperiode is verstreken en die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
- De ex-werknemer, die ten tijde van einde dienstverband een deelnemer was, voor wie na uitdiensttreding de pensioenopbouw doorgaat als gevolg van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, voor zolang en voor zover deze opbouw doorgaat;

- Toetredingsleeftijd

21 jaar

- Pensioenleeftijd

65 jaar

- Pensioengevend salaris

12 maal het met de werknemer overeengekomen vaste bruto maandsalaris, vermeerderd met de vakantietoeslag; gratificaties, tantièmes, vergoeding voor overwerk en eventuele andere emolumenten blijven buiten beschouwing.

Voor een deellijder wordt het pensioengevend salaris herleid tot het pensioengevend salaris dat voor betrokkene zou gelden bij een dienstverband met een voltijd werkweek.

- Franchise

€ 17.653,- per 1 januari 2009. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari aangepast aan de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.

- Pensioengrondslag

Het pensioengevend salaris minus de franchise.

- Ouderdomspensioen Het jaarlijkse levenslange ouderdomspensioen bedraagt per deelnemersjaar 1,75% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag.

- Partnerpensioen Het jaarlijkse levenslange partnerpensioen bedraagt per deelnemersjaar 1,225% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag.

- Tijdelijk partnerpensioen Het jaarlijkse tijdelijke partnerpensioen bedraagt voor elk deelnemersjaar 0,525% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag.

- Wezenpensioen Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor elk kind per deelnemersjaar 0,245% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag.

- Premieopbouw bij arbeidsongeschiktheid Indien de (aspirant) deelnemer met een dienstverband geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt, wordt vrijstelling van premiebetaling verleend overeenkomstig het bepaalde in de verzekeringsvoorwaarden. De vrijstelling van premiebetaling gaat in op de dag waarop de (aspirant) deelnemer met een dienstverband recht krijgt op een uitkering ingevolge de WIA of de WAO. Het deel van de pensioenaanspraken dat wordt vrijgesteld van premiebetaling hangt af van de mate van arbeidsongeschiktheid. Indien de (aspirant) deelnemer in aanmerking komt voor een WIA-uitkering wordt het percentage vrijstelling van premiebetaling als volgt vastgesteld:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrijstelling
0 – 35%	0%
35 – 45%	40%
45 – 55%	50%
55 – 65%	60%
65 – 80%	72,5%
80% of meer	100%

Indien de (aspirant) deelnemer met een dienstverband in aanmerking komt voor een WAO-uitkering wordt het percentage vrijstelling van premiebetaling als volgt vastgesteld:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrijstelling
0 – 25%	0%
25 – 45%	25%
45 – 65%	50%
65 of meer	100%

De uitkering ingevolge de WAO die de (aspirant) deelnemer met een

dienstverband feitelijk ontvangt, is hierbij bepalend voor de mate van arbeidsongeschiktheid.

- Beëindiging van de deelname

Bij beëindiging van het dienstverband voor de pensioenrichtdatum, anders dan door overlijden, verkrijgt de gewezen deelnemer recht op premievrije evenredige pensioenaanspraken op levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en wezenpensioen. Deze pensioenaanspraken zijn gelijk aan de pensioenaanspraken, zoals deze zouden bedragen bij ongewijzigde voortzetting van de deelneming aan de pensioenregeling, verminderd met de aanspraken, zoals deze onder dezelfde veronderstelling zouden zijn verkregen over de periode vanaf de beëindiging van het dienstverband tot de pensioenrichtdatum.

- Keuzemogelijkheden

De (gewezen) deelnemer heeft de mogelijkheid om:

- Op de pensioendatum de aanspraak op levenslang partnerpensioen gedeeltelijk uit te ruilen in een extra aanspraak op levenslang ouderdomspensioen;
- Op de pensioendatum de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen gedeeltelijk uit te ruilen in een aanspraak op levenslang partnerpensioen;
- Op de pensioendatum de aanspraak op levenslang partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een aanspraak op een hoger levenslang ouderdomspensioen.

- Toeslagen

Op de opgebouwde pensioenaanspraken van deelnemers wordt jaarlijks per 1 januari een toeslag verleend van maximaal de stijging van het prijsindexcijfer, met een maximum van het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de opgebouwde pensioenaanspraken verhoogd zullen worden.

Op de aanspraak op wezenpensioen is de toeslagregeling ook van toepassing. De hoogte van het wezenpensioen wordt hiervoor vastgesteld alsof dit pensioen op opbouwbasis is overeengekomen.

Op de ingegane pensioenen en de premievrije pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en gepensioneerden wordt jaarlijks per 1 januari een toeslag verleend van maximaal de stijging van het prijsindexcijfer, met een maximum van het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken in dat jaar verhoogd zullen worden.

3 Financiële opzet

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële opzet van het pensioenfonds. Achtereenvolgens worden besproken:

- De verzekeringsovereenkomst
- De waarderinggrondslagen van de activa en passiva
- De financiering van de pensioenregeling
- De sturingsmiddelen van de pensioenregeling

Het fonds voert de pensioenregeling uit conform het pensioenreglement.

3.1 Verzekeringsovereenkomst

De pensioenaanspraken zijn tot 31 december 2011 verzekerd bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen NV. Het fonds heeft een zogenaamd "kapitaalcontract" gesloten waarbij sprake is van dekking van het premievrijstellingsrisico en het overlijdensrisico.

Er is een winstdelingspercentage van 20% van het technisch resultaat aan het einde van de verzekeringsovereenkomst. Een eventueel technische verlies is voor rekening van de verzekeraar.

3.2 De waarderinggrondslagen van de activa en passiva

3.2.1 Algemeen

De activa en passiva worden gewaardeerd op nominale waarde, tenzij anders is vermeld. Ter beurze genoteerde beleggingen en de niet-genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de marktwaarde. Voor zover nodig is op de vorderingen een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar de rapporteringsvaluta euro tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

3.2.2 Aandelen, Obligaties en beleggingen in onroerend goed beleggingsmaatschappijen

De beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde wordt als volgt bepaald:

Beleggingen	Waarderingsystematiek
Vastgoed aandelen	Beurswaarde
Aandelen	Beurswaarde
Obligaties	Beurswaarde
Leningen op schuldbekentenis	Benaderde actuele waarde*
Derivaten	Beurswaarde
Direct vastgoed	Jaarlijkse taxatie

*De verwachte toekomstige nettokasstromen zijn contant gemaakt tegen de op de balansdatum geldende markrente

De waarde van de vorderingen op andere verzekeraars is bepaald op de nominale waarde.

3.2.3 De waarderingsgrondslagen van de reserves

Het pensioenfonds houdt reserves aan. Deze reserves zijn opgebouwd uit een algemene reserve, een reserve technische resultaten. Daarnaast is eenmalig in 2004 een bestemmingsreserve gevormd waaruit een (deel van de) toeslagen gefinancierd kunnen worden.

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks het resultaat toegevoegd zover na aftrek van de benodigde toevoeging aan de andere reserves. De reserve technische resultaten is een voorlopig saldo van de jaarlijkse positieve resultaten. De reserve waaruit (een deel van de) toeslagen uit gefinancierd kunnen worden is gevormd door een eenmalig door de werkgever extra gestorte premie en bestemd voor toekomstige toeslagen. De reserve wordt gevoed door de gemiddelde één maand Euribor. Wanneer deze reserve leeg is, zal de bestaande reserve komen te vervallen. De toeslagen zijn voorwaardelijk. De jaarlijkse koopsom voor de toegekende toeslagen worden onttrokken uit de reserve..

3.2.4 Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichting wordt gesteld op de contante waarde van de reglementair tot de balansdatum verworven pensioenaanspraken waarin begrepen de contante waarde van de toegekende toeslagen op deze pensioenaanspraken. Bij de waardering van de pensioenaanspraken wordt van de volgende grondslagen uitgegaan:

- Interest Op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Hierbij wordt de meest recente rentetermijnstructuur gehanteerd welke ligt op of voor de peildatum.
- Sterfte De door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafel met een leeftijdsterugstelling van twee jaar voor mannen en één jaar voor vrouwen. Voor jaarrekening 2009 wordt primo 2009 startjaar 2006-2011 gehanteerd.
- Partnerschap Onbepaald partnersysteem.
- Leeftijdsbepaling De leeftijd wordt vastgesteld in jaren en maanden nauwkeurig. Hierbij is aangenomen dat de verzekerden zijn geboren op de eerste dag van de geboortemaand.
- Leeftijdsverschil De man wordt verondersteld drie jaar ouder te zijn dan de vrouw.
- Wezenpensioen Voor wezen wordt geen sterfte verondersteld.
- Pensioenbetalingen Alle pensioenen worden continu betaalbaar verondersteld.
- Kostenopslagen Voor de dekking van toekomstige kosten wordt de netto voorziening verhoogd met 2,0%.

3.2.5 Uitloopriscio premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, WIA-excedentverzekering en WAO-zekerheidsplan

IBNR is de afkorting voor Incurred but not reported. Het fonds houdt een IBNR-voorziening aan om rekening te houden met de toekomstige schadelast voor zieke deelnemers op balansdatum die hun intrede hebben gedaan in de WIA, maar voor wie nog geen aanvraag is gedaan voor premievrijstelling of een arbeidsongeschiktheidspensioen. De IBNR-voorziening wordt gewaardeerd tegen actuele waarde.

De voorziening met betrekking op Premievrijstelling is gelijk aan de schatting van de niet gemelde schades met als minimumwaarde het positieve verschil van enerzijds de verschuldigde premies uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde van het betreffende jaar = (t) opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis en anderzijds de uitkeringen uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde van het betreffende jaar (t) opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis vermeerderd met de schadevoorzieningen aan het eind van het betreffende jaar t uit de tekenjaren t-2 en t-3.

De voorziening met betrekking op WAO-Aanvullingsprogramma / WIA-Excedentverzekering is gelijk aan de schatting van de niet gemelde schades met als minimumwaarde het positieve verschil van enerzijds de verschuldigde premies uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde van het betreffende jaar = (t) opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis en anderzijds de uitkeringen uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde

van het betreffende jaar (t) opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis vermeerderd met de schadevoorzieningen aan het eind van het betreffende jaar t uit de tekenjaren t-2 en t-3.

De voorziening met betrekking op het WAO-Zekerheidsplan is gelijk aan de inschatting van de niet gemelde: van niet gemelde schades met als minimumwaarde het positieve verschil van enerzijds de verschuldigde premies uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde van het betreffende jaar = (t) opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis en anderzijds de uitkeringen uit de tekenjaren t-2 en t-3 vanaf de valutadatum tot aan het einde van het betreffende jaar t opgerent met de gehanteerde rekenrente op jaarbasis vermeerderd met de schadevoorzieningen aan het eind van het betreffende jaar (t) uit de tekenjaren t-2 en t-3.

3.3 De financiering van de pensioenregeling

Er zijn drie premies die jaarlijks worden vastgesteld. De doorsneepremie, de kostendekkende premie en de verzekeringspremie.

Doorsneepremie

De pensioenregeling wordt feitelijk gefinancierd door een doorsneepremie. Deze bedraagt voor 2009 totaal 26,75% en bedraagt voor:

- De werkgever 16,75% van de pensioengrondslag;
- De werknemers 9,25% van de pensioengrondslag.
- Daarnaast leveren de werknemers jaarlijks 1 verlofdag in. Ter compensatie betaalt de werkgever een extra premie van 0,75% van de pensioengrondslag.

Indien de werkgever in enig jaar een rendement op het geïnvesteerd vermogen behaald op haar bedrijfsactiviteiten van meer dan 15% zal de bijdrage van de werkgever in het jaar daarop verhoogd worden naar 2/3 van de totale premie. De bijdrage van de werknemers is in dat geval 1/3.

In de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever is bepaald dat:

- De aan het pensioenfonds verschuldigde premie voor een deelnemer bedraagt een jaarlijks door het bestuur vast te stellen percentage van de pensioengrondslag.
- De vennootschap draagt de bedoelde premie voor de in zijn dienst zijnde deelnemer aan het pensioenfonds af.
- De deelnemer is zijn aandeel in de premie verschuldigd aan de vennootschap. De aspirant deelnemer is geen aandeel in de premie verschuldigd.
- De onderneming betaalt elk kwartaal binnen 10 dagen na afloop van het kwartaal éénvierde deel van de te verwachten premie. Jaarlijks wordt de definitieve premie binnen 6 maanden na einde van het kalenderjaar voldaan.

In het pensioenreglement is aanvullend vastgelegd dat:

- De in enig jaar volgens het pensioenreglement toe te kennen pensioenaanspraken niet uit kunnen gaan boven de pensioenaanspraken welke gefinancierd kunnen worden uit de in dat jaar voor inkoop bestemde doorsneepremie, tenzij het bestuur, onder goedkeuring van de directie van de onderneming, besluit de doorsneepremie vast te stellen op een hoger percentage.
- Indien de werkgever de premies niet of niet op tijd betaald het pensioenfonds de mogelijkheid heeft om de pensioenaanspraken, met in acht neming van de Pensioenwet, te verlagen of waar sprake is van pensioenaanspraken op basis van risicoverzekering te laten vervallen.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie is, conform artikel 128 van de Pensioenwet, gelijk aan de som van:

- De koopsom benodigd voor inkoop van de pensioenen betrekking hebbende op het geldende kalenderjaar;
- De risicopremie voor het overlevings- en wezenpensioen;
- De risicopremie in verband met premievrijstelling alsmede het arbeidsongeschiktheidspensioen;
- Een opslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen;
- Een opslag voor de uitvoeringskosten waarbij rekening wordt gehouden met de vrijval van de excasso-opslag als gevolg van uitkeringen;
- Indien nodig overeengekomen aanvullende premies in het kader van een herstelplan.

De grondslagen voor waardering van de koopsommen van de kostendekkende premie zijn gelijk aan de grondslagen die genoemd zijn in hoofdstuk 3.1.5, waarbij ten aanzien van de gehanteerde interest de rentetermijnstructuur primo het kalenderjaar wordt gehanteerd en wordt gedempt. De te hanteren interest voor demping is 4%.

Verzekeringspremie

Conform het pensioenreglement is bepaald dat het pensioenfonds de pensioenaanspraken verzekerd bij een herverzekeraar door middel van een herverzekeringsovereenkomst. De te betalen premie wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de in de herverzekeringsovereenkomst vast gelegde herverzekeringsvoorwaarden.

De jaarlijkse premie, per 1 januari van enig kalenderjaar te voldoen, bestaat uit:

- Stortingskoopsommen voor pensioenopbouw
- Éénjarige risicopremies
- Premieopslagen ter verzekering van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid
- Een voorschot voor de administratie en beleggingsvergoedingen. Jaarlijks worden deze achteraf definitief vast gesteld.

Stortingskoopsommen ten behoeve van toeslagen zijn verschuldigd op het tijdstip dat de toeslag gerealiseerd wordt.

De belangrijkste tariefsgrondslagen zijn:

- Sterftetafel AP tarief 99 gebaseerd op coll'93
- Leeftijdsverschuiving voor mannen en vrouwen van 2 jaar
- Rekenrente van 4%

3.4 De sturingsmiddelen

Het bestuur heeft de volgende sturingsmiddelen:

1. het premiebeleid;
2. het toeslagenbeleid;
3. het beleggingsbeleid;
4. de pensioenregeling.

3.4.1 Het premiebeleid

Het fonds kent een drietal premies.

- De feitelijke premie
- De kostendekkende premie
- De verzekeringspremie

Het premiebeleid is beschreven in paragraaf 3.3.

In de premie is géén opslag begrepen voor de financiering van de toekomstige toeslagverlening op de in het betreffende jaar ingekochte pensioenaanspraken.

3.4.2 Het toeslagenbeleid

Het bestuur voert een toeslagenbeleid op basis van een staffel waarvoor wij u verwijzen naar het herstelplan en de continuïteitsanalyse.

heeft voor het indexatiebeleid de volgende leidraad, op basis van de ALM-studie 2007, geformuleerd:

- Als de FTK-dekkingsgraad lager is dan de minimum vereiste dekkingsgraad zal er geen toeslag worden verleend;
- Bij een FTK-dekkingsgraad tussen de minimum vereiste dekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraad inclusief buffers zal er een toeslag worden verleend die vastgesteld wordt naar rato van de dekkingsgraad;;
- Bij een FTK-dekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad inclusief buffers wordt een volledige toeslag verleend.

Het toeslagbeleid is gekoppeld aan variant D1 van de toeslagenmatrix. Voor de voorwaardelijke toeslagverlening wordt geen premie betaald. Het bestuur hanteert de opgenomen toeslagentabel als leidraad voor het jaarlijkse bestuursbesluit

om de toeslag wel of niet toe te kennen. Hierbij wordt rekening gehouden met een zo actueel mogelijk beeld van de financiële positie van het pensioenfonds.

Indien daar aanleiding voor is wordt de toeslagverlening verder beperkt. De verdere matiging van de toeslag heeft tot doel om de financiële positie van het pensioenfonds op (langere) termijn te verbeteren.

Er is geen onvoorwaardelijk recht op toekomstige toeslagen.

3.4.3 Het beleggingsbeleid

Het bestuur kan de beleggingsmix zodanig aanpassen dat de mate van reservetekort, zoals gedefinieerd in hoofdstuk 4, kleiner wordt. De bijstelling zal zowel op korte als op lange termijn een positieve bijdrage moeten leveren aan de financiële positie van het pensioenfonds.

Op het beleggingsbeleid wordt in hoofdstuk 5 nader ingegaan.

3.4.4 De pensioenregeling

Als bij dermate grote financiële problemen bovenstaande sturingsmiddelen geen afdoende oplossing bieden, zal het bestuur de pensioenaanspraken verminderen met in achtneming van:

1. De belangen van de deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden, andere aanspraakgerechtigden en de werkgever;
2. Dat deze belangen niet onevenredig worden geschaad;
3. De verworven pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen met een gelijk percentage verminderen zodanig dat het pensioenfonds in staat is binnen een redelijke termijn, maar maximaal de wettelijke termijn, de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen door waarden te dekken.

4 Vereist vermogen en toeslagbeleid

4.1 Vereist vermogen

Het bestuur van het pensioenfonds streeft ernaar om de som van de voorzieningen en de reserves zoals beschreven in hoofdstuk 3.2 minimaal gelijk te laten zijn aan het in dit hoofdstuk beschreven vereiste vermogen. Het vereiste vermogen wordt afgestemd op de eisen die zijn neergelegd in de Pensioenwet, het besluit Financieel Toetsingskader pensioenfondsen en aanvullende ministeriële regelingen.

Het vereiste vermogen is gelijk aan de som van de voorzieningen zoals beschreven in deze ABTN onder de genoemde paragraaf 4.1.1 tot en met 4.1.3. Indien niet aan deze eisen wordt voldaan dan meldt het pensioenfonds onverwijld aan DNB en schrijft het bestuur een herstelplan de maatregelen die moeten worden genomen om wel aan de normen van het vereiste vermogen te voldoen. Hierbij wordt in principe een maximale termijn van drie jaar in acht genomen bij een situatie van onderdekking en vijftien jaar voor een situatie van een reservetekort. Indien hiervan wordt afgeweken dan zal dat worden voorgelegd aan DNB.

4.1.1 Wijze vaststelling voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen en de voorziening voor de financiering van aanspraken van arbeidsongeschikte deelnemers worden op marktwaarde vastgesteld rekening houdend met een voorzienbare trend in overlevingskansen en rekening houdend met de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door de DNB. De opslag voor excassokosten bedraagt 2%. Deze voorziening sluit aan met de voorziening conform beschrijving in hoofdstuk 3.2.5.

4.1.2 Minimum vereist eigen vermogen

Het eigen vermogen heeft een minimum van 4,2% van de in 4.1 beschreven voorziening pensioenverplichtingen. Indien niet aan de som van het gestelde in 4.1.1 en 4.1.2 wordt voldaan, bestaat er een situatie van onderdekking.

4.1.3 Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat behoort bij de evenwichtssituatie van het fonds. In die evenwichtssituatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% ten aanzien van de als onvoorwaardelijk aangemerkte onderdelen van de pensioenovereenkomst wordt voorkomen dat het fonds binnen één jaar beschikt over minder middelen dan de hoogte van de voorzieningen onder 4.1.1. De parameters van de toets zijn nader beschreven in een ministeriële regeling. Het bestuur volgt de wettelijke vereisten.

Volgens de gestandaardiseerde methode is sprake van voldoende eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen, indien de vereiste reserve groter is dan de uitkomst van het volgende totaal.

1. Renterisico (S1):

Het effect van de meest ongunstige wijziging van de rente(termijnstructuur).

2. Zakelijke waarden risico (S2):

Het effect van een daling van de zakelijke waarden aan de hand van een daling van de benchmark voor aandelen met 25% voor beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde markten en indirect vastgoed (S2A), met 35% voor emerging markets (S2B) en met 30% voor private equity (S2C), en een daling van de benchmark voor direct onroerend goed met 15% (S2D). Bij vaststellen van het vereist vermogen S2 wordt rekening gehouden met correlatie. De formule voor S2 is:

$$\sqrt{(S2A^2 + S2B^2 + S2C^2 + S2D^2 + 2 \cdot 0,75 \cdot (S2A \cdot S2B + S2A \cdot S2C + S2A \cdot S2D + S2B \cdot S2C + S2B \cdot S2D + S2C \cdot S2D))}$$

3. Valutarisico (S3):

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

4. Commodities risico (S4):

Het effect van een daling van de benchmark voor commodities met 30%.

5. Kredietrisico (S5):

Het effect van een toename van de actuele credit spread op de portefeuille vastrentende waarden met kredietrisico ter grootte van 40%.

6. Verzekeringstechnisch risico (S6):

De vereiste solvabiliteit voor verzekeringstechnische risico's bedraagt een percentage van de op actuele waarde berekende voorzieningspensioenverplichtingen, te weten de som van het procesrisico plus $\sqrt{(TSO^2 + NSA^2)}$. De TSO staat voor de onzekerheid in de sterftetrend. De NSA staat voor de negatief stochastische onzekerheid.

Totaal:

Deze effecten S1 tot en met S6 worden vervolgens gecombineerd aan de hand van deze formule:

$$\text{Totaal} = \sqrt{(S1^2 + S2^2 + 2 \cdot 0,5 \cdot S1 \cdot S2 + S3^2 + S4^2 + S5^2 + S6^2)}$$

Het totaal bedraagt minimaal het minimum vereist eigen vermogen (4.1.2).

4.1.4 Totaal gewenst vermogen

Het totaal gewenst vermogen, welke door het bestuur van het pensioenfonds wordt nagestreefd, is gelijk aan de som van de voorzieningen zoals beschreven in deze ABTN onder de hierboven genoemde punten 4.1.1 en 4.1.3. Indien hier niet aan wordt voldaan is er sprake van een reservetekort.

4.1.5 Situatie per 31 december 2007

Op basis van de jaarrekening 2007 kan worden geconcludeerd worden dat het pensioenfonds niet in een situatie van onderdekking verkeerd en niet in een situatie van reservetekort. De dekkingsgraad per 31 december bedraagt 132,7%.

Het gewenste vermogen, zoals hiervoor gedefinieerd, is als volgt opgebouwd:

	In € 1.000	% van 4.1.1
Renterisico (S1)	6.125	10,7%
Zakelijke waarden risico (S2)	4.262	7,5%
Valutarisico (S3)	34	0,1%
Commodities risico (S4)	0	0,0%
Kredietrisico (S5)	1.594	2,8%
Verzekeringstechnisch risico (S6)	+ 2.591	4,5%
	<hr/>	
	14.606	25,6%
Diversificatievoordeel	-/ 5.064	8,9%
	<hr/>	
Vereist eigen vermogen	9.542	16,7%

4.2 Voorwaardelijkheidsverklaring

Het toeslagbeleid voor deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is gekoppeld aan variant D1 van de toeslagenmatrix. Het bestuur hanteert de opgenomen toeslagentabel als leidraad voor het jaarlijkse bestuursbesluit om de toeslag wel of niet toe te kennen. Hierbij wordt rekening gehouden met een zo actueel mogelijk beeld van de financiële positie van het fonds. Het fonds neemt een voorwaardelijkheidsverklaring op in de communicatie-uitingen die het pensioenfonds doet met betrekking tot toeslagen en het toeslagbeleid. Voor de verschillende groepen die toeslag ontvangen, zijn verschillende verklaringen gemaakt:

Deelnemer

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen met de stijging van de consumentenprijsindex alle huishoudens. De toeslag is maximaal het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Dit noemen wij onze ambitie. Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2008) met 0% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2007 met 3,12%. Onze ambitie was 1,00%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog.
- Over het jaar 2006 met 1,50%. Onze ambitie was 0,88%. De prijzen gingen toen met 0,88% omhoog.
- Over het jaar 2005 met 1,70%. Onze ambitie was 0,00%. De prijzen gingen toen met 1,60% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw opgebouwd pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door eerdere verhogingen en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Gewezen deelnemer

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw opgebouwd pensioen te verhogen met de stijging van de consumentenprijsindex alle huishoudens. De toeslag is maximaal het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Dit noemen wij onze ambitie. Het opgebouwd pensioen is dit jaar (over 2008) met 0% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het opgebouwd pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2007 met 1,30%. Onze ambitie was 1,00%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog
- Over het jaar 2006 met 1,00%. Onze ambitie was 0,88%. De prijzen gingen toen met 0,88% omhoog.
- Over het jaar 2005 met 1,00%. Onze ambitie was 0,00%. De prijzen gingen toen met 1,60% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw opgebouwd pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door eerdere verhogingen en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Pensioengerechtigde

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de stijging van de consumentenprijsindex alle huishoudens. De toeslag is maximaal het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Dit noemen wij onze ambitie. Uw pensioen is dit jaar (over 2008) met 0% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2007 met 1,30%. Onze ambitie was 1,00%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog
- Over het jaar 2006 met 1,00%. Onze ambitie was 0,88%. De prijzen gingen toen met 0,88% omhoog.
- Over het jaar 2005 met 1,00%. Onze ambitie was 0,00%. De prijzen gingen toen met 1,60% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw opgebouwd pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door eerdere verhogingen en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

Gewezen partner

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de stijging van de consumentenprijsindex alle huishoudens. De toeslag is maximaal het percentage van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever. Dit noemen wij

onze ambitie. Het pensioen is dit jaar (2008) met 0% verhoogd. Uw pensioenfonds heeft het pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Over het jaar 2007 met 1,30%. Onze ambitie was 1,00%. De prijzen gingen toen met 1,61% omhoog
- Over het jaar 2006 met 1,00%. Onze ambitie was 0,88%. De prijzen gingen toen met 0,88% omhoog.
- Over het jaar 2005 met 1,00%. Onze ambitie was 0,00%. De prijzen gingen toen met 1,60% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw opgebouwd pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door eerdere verhogingen en de verwachting voor komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

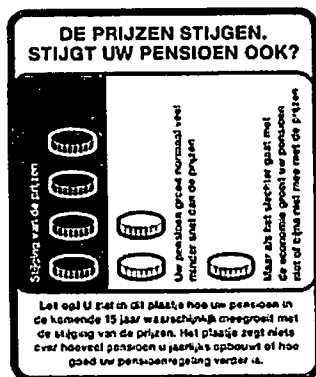
4.3 Uitkomsten continuïteitsanalyse en indexatielabel

Het bestuur heeft in 2009 een continuïteitsanalyse uitgevoerd. Het doel van deze analyse is het weergeven van de effecten van het huidige beleid van het fonds. Uitgangspunt voor de te berekenen grootheden zijn de documenten die DNB over dit onderwerp heeft opgesteld. De continuïteitsanalyse is uitgevoerd ten behoeve van het herstelplan en uiterlijk voor 1 april 2009 ingediend bij DNB.

Op basis van een door DNB beschikbaar gesteld rekenmodel zijn, op basis van door DNB gestelde uitgangspunten, de volgende uitkomsten gegenereerd.

Het pensioenfonds heeft voldoende herstellend vermogen om binnen een periode van 15 jaar een dekkingsgraad te hebben boven de vereiste dekkingsgraad inclusief buffers.

Het bestuur is van mening dat de verwachte toeslagverlening voldoende aansluit bij de toeslagambitie. Het verwachte pensioenresultaat na 15 jaar is gelijk aan 83%. Voor de bepaling van het indexatielabel is ook het 5%-percentiel van het pensioenresultaat van belang. Dit geeft een indicatie voor de verwachte toeslagen in het geval van economisch minder goede scenario's. Deze is na 15 jaar gelijk aan 74%. Deze twee niveaus impliceren het volgende indexatielabel:

5 Beleggingsbeleid

In dit hoofdstuk wordt het beleggingsbeleid beschreven. Tevens zijn hierin de richtlijnen voor het vermogensbeheer vastgelegd. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de uitvoering van de vermogensbeheeractiviteiten, het strategische beleggingsbeleid, de wijze van risicometing en –beheersing en de opzet van de resultaatsevaluatie. In de bijlage bij deze ABTN zijn de beleggingsrichtlijnen opgenomen.

5.1. De uitvoering van het vermogensbeheer

Het bestuur heeft het beleggingsbeleid vastgesteld. Via de herverzekerings- en beleggingsovereenkomst heeft F&C (voorheen AGI) een mandaat om het door het bestuur geformuleerde beleggingsbeleid uit te voeren. De condities zijn vastgelegd in deze overeenkomst. Het vermogensbeheer is in handen gegeven van F&C Netherlands B.V. Periodiek vindt overleg plaats over het te voeren beleggingsbeleid aan de hand van een door de vermogensbeheerder schriftelijk uitgebracht voorstel. De vermogensbeheerder maakt per maand en per kwartaal een beleggingsrapportage op, welke rapportage hij voorlegt aan het bestuur i.c. de beleggingscommissie. De beleggingscommissie (het bestuur) controleert deze rapportage en brengt hierover zonedig verslag uit aan het voltallig bestuur.

5.2. Normportefeuille

De doelstelling van het beleggingsbeleid is onder andere te komen tot het optimaliseren van het totale rendement op lange termijn, rekening houdend met het handhaven van een voldoende dekkingsgraad. Dit wordt mede bereikt door de beleggingsportefeuille actief te (laten) beheren.

Rebalancing gebeurt op totaal fondsniveau op kwartaalbasis (aan het eind van elk kwartaal wordt de portefeuille qua benchmarks geherscht naar de norm) op sub beleggingscategorie niveau (aandelen en obligaties) gebeurt dit op jaarbasis.

Een verder uitwerking van het beleid en de daarbij behorende benchmarks zijn opgenomen in het beleggingsplan.

Strategische asset allocatie

De strategische portefeuille op basis van de ALM studie is:

- Zakelijke waarden 22,50%
- Vastrentende waarden 77,50%

Er wordt een portefeuille nagestreefd met de volgende norm samenstelling en tactische ruimte daar omheen:

	Normweging in %	Tactische marges in % van
Aandelen	15	+5 tot -5
Converteerbare Obligaties	3	+3 tot -3
Indirect onroerend goed	2	+2 tot -2
Obligaties	80	+10 tot -10
Liquide middelen	0	+5 tot -5

De benchmarks zijn de volgende:

Aandelen	FTSE developed, Small caps Indices en MSCI Emrging markets
Converteerbare obligaties	UBS Global Focus customized
Indirect onroerend goed	GPR250 World ex Asia and Africa
Obligaties	Lehman (F&C samengesteld), EMBI Global Diversified
Liquide middelen	3 maands Euribor

5.2.1 Valuatabel

In de portefeuille worden alle vreemde valuta volledig afgedekt naar de euro. Er is geen sprake van valutarisico in de beleggingsportefeuille. De valutadekking is tevens verwerkt in de benchmark voor de desbetreffende categorieën.

5.2.2 Aandelen portefeuille

De volgende tabel toont de invulling van de aandelenportefeuille onderverdeeld naar de verschillende regio's:

	Normweging in %	Marges in %	Benchmarks
Europa	47	-10 / + 10	FTSE developed Europe
Amerika	33	-10 / + 10	FTSE developed North Americas
Japan	8	-5 / + 5	FTSE developed Japan
Pacific	4	-4 / + 5	FTSE developed Asia pacific ex Japan
Opkomende makten	8	-5 / + 5	MSCI Emerging Markets

5.2.3 Obligatie portefeuille

De volgende tabel toont de invulling van de aandelenportefeuille onderverdeeld naar de verschillende obligatieproducten:

	Normweging in %	Marges in %	Benchmark
Europa euro	51	-10 / +10	Lehman euro aggregate treasury index
Dollarblok	5	-5 / + 5	Global Lehman aggregate treasury: US, Canada, Australia
Emerging Markets debts	4	-4 / + 5	EMBI Global diversified
High Yield	5	-5 / + 5	Lehman customized High Yield Index
Bedrijfsobligaties	35	-10 / +	% Lehman US credit index / % Lehman Euro-aggregate Credit Index

5.2.4 Direct onroerend goed

Naast bovenstaande beleggingen, belegt het pensioenfonds ook in direct vastgoed. Hiertoe heeft het bestuur een kantoorpand laten bouwen. De aanvangswaarde van dit pand bedraagt € 2.150.000. Het pand wordt periodiek getaxeerd op basis van marktwaarde.

5.3 Risicomeeting en risicobeheersing

De performance wordt intern gemeten conform de eisen van de VBA Performance presentatie Standaard 1999 en inmiddels is bij de vermogensbeheerder eveneens de GIPS geïntroduceerd. Op kwartaalbasis wordt hierover gerapporteerd aan het Bestuur respectievelijk DNB.

5.3.1 Waardering aandelen

Waardering van ter beurze genoteerde fondsen vindt plaats tegen de slotkoers in de laatste officiële prijscourant.

Niet genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen geschatte verkoopwaarde.

De verschillen komen terug in het beleggingsresultaat

5.3.2 Waardering obligaties

De obligaties worden aan marktwaarde gewaardeerd.

5.3.3 Waardering onroerend goed

De waardering vindt plaats op basis van marktwaarde.

5.4 Resultaatsevaluatie

F&C levert per kwartaal 2 rapportages op. De eerste behelst de algemene visie van F&C op de markten en hun vooruitzichten op het volgende kwartaal. De tweede rapportage is een weergave van de portefeuille in het gesepareerd depot, waarin de financiële gegevens, de beheersafspraken, marktontwikkelingen en het portefeuillebeleid zijn opgenomen. Deze rapportages worden in eerste instantie besproken in de financiële commissie, die vanuit het bestuur is ingesteld, en vervolgens onder het voltallige bestuur verspreid en zonodig besproken.

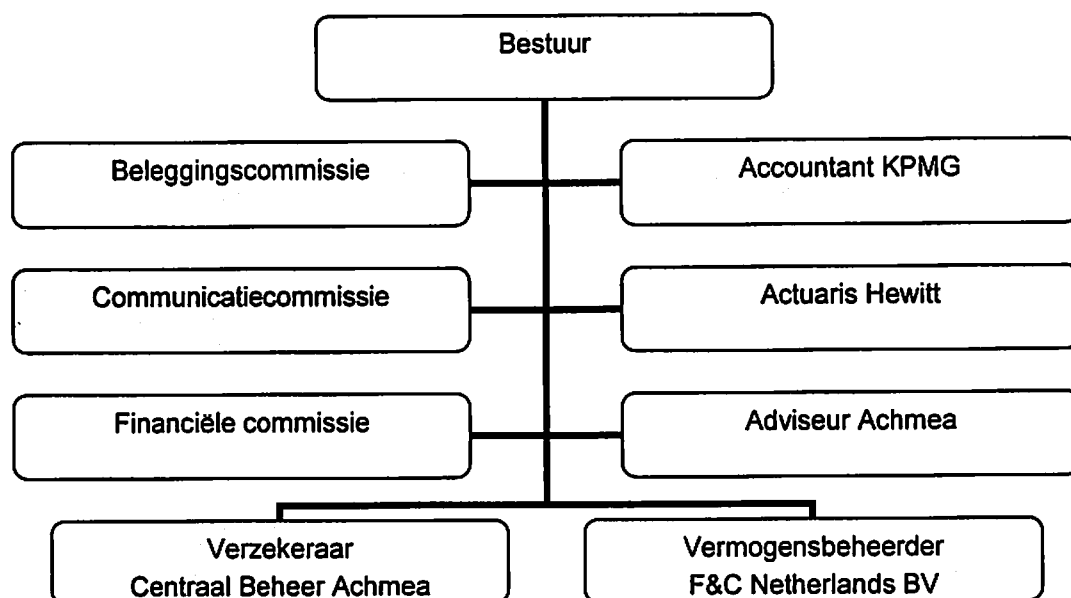
Het beleggingsbeleid wordt jaarlijks vanuit een voorstel van F&C vastgesteld en geaccordeerd door het bestuur. Het bestuur heeft het gebruik van financiële derivaten niet uitgesloten, maar wel beperkt conform de notitie derivatenbeleid van F&C Netherlands B.V.

6 de organisatie van het pensioenfonds

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de uitvoeringsorganisatie. In figuur 1 is het organisatieschema geschetst. Daarna worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden weergegeven.

Figuur 1: organisatieschema Stichting Pensioenfonds ODS

6.1.1 Verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Het pensioenfonds stelt zich ten doel het verstrekken of doen verstrekken van pensioenen en/of andere uitkeringen aan (gewezen) deelnemers of gepensioneerden en hun na te laten casu quo nagelaten betrekkingen, volgens daarvoor in de pensioenreglementen te stellen regels.

Het pensioenfonds is bevoegd tot overname van de pensioenverplichtingen jegens niet tot het fonds toetredende gewezen deelnemers, gepensioneerden, de nagelaten betrekkingen van gewezen deelnemers en gepensioneerden van andere pensioenfonds die een binding hebben met een aangesloten onderneming, mits de daarvoor benodigde middelen aan het fonds zijn voldaan.

Het fonds heeft een bestuur, bestaande uit zes bestuursleden, van wie er drie, onder wie de voorzitter, worden benoemd door de directie (de werkgeversbestuursleden) en drie worden benoemd door de ondernemingsraad (de deelnemersbestuursleden).

De Stichting Pensioenfonds is aangesloten bij OPF, Stichting voor Ondernemingspensioenfonds, ten behoeve van het actueel op de hoogte blijven van pensioenontwikkelingen en opleidingen.

De deelnemersbestuursleden, moeten op het moment van verkiezing de hoedanigheid van (gewezen) deelnemer of pensioentrekkende hebben. Het pensioenfonds kent thans geen deelnemersraad en er is één gepensioneerde in het Bestuur benoemd.

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Dit orgaan bestaat uit één vertegenwoordiger van de werkgever, één vertegenwoordiger van de werknemers en één vertegenwoordiger van de gepensioneerden. De taakomschrijving, bevoegdheden en verplichtingen van het verantwoordingsorgaan staan omschreven in een reglement.

Het dagelijks beleid van het fonds wordt bepaald door het bestuur. Het bestuur vergadert als de voorzitter dit nodig acht of als ten minste twee bestuursleden hem dit verzoeken, doch ten minste één maal per jaar ter vaststelling van de in artikel 9 lid 5 en 6 van de statuten genoemde stukken. Op alle bestuursleden is een gedragscode van toepassing. Het bestuur draagt zorg voor de uitvoering van statuten en pensioenreglement(en).

Om zijn werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren heeft het bestuur commissies en werkgroepen ingesteld die onder meer tot taak hebben besluiten die het bestuur moet nemen voor te bereiden. Zij kunnen ook toezien op de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten.

De volgende commissies en werkgroepen staan het bestuur bij:

- Beleggingscommissie;
- Communicatiecommissie;
- Financiële commissie.

Daarnaast heeft het pensioenfonds een visitatiecommissie ingesteld. Deze onafhankelijke commissie wordt niet door bestuursleden van ODS ingevuld.

Het bestuur publiceert de taakopdracht, de bevoegdheden en de samenstelling van deze commissies op de website van het pensioenfonds en houdt deze actueel.

6.1.2 Uitbestede werkzaamheden

Het fonds heeft er – in een eerder stadium al - voor gekozen om de uitvoering van het pensioenbeheer uit te besteden. De administratie van de Stichting Pensioenfonds ODS is uitbesteed aan de pensioenverzekeraar Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen NV te Apeldoorn, hierna te noemen de pensioenverzekeraar. De dagelijkse gang van zaken bij het fonds wordt in beginsel uitgevoerd door de administrateur.

De Achmea Pensioen- en Levensverzekering NV is tevens verzekeraar ten behoeve van het fonds en heeft een depot ingericht. In het depot vindt het beheer plaats van beleggingen en gelden die dienen ter dekking van de voorziening verzekeringsverplichtingen, de extra reserve en andere vermogensbestanddelen samenhangend met de krachtens de verzekerings- en beleggingsovereenkomst gesloten verzekeringen. Het vermogensbeheer hiervan is eveneens uitbesteed. Op dit moment is de vermogensbeheerder F&C Netherlands B.V. (F&C).

Het bestuur heeft een extern accountantsbureau aangesteld. Deze accountant controleert jaarlijks het jaarverslag en de Staten voor De Nederlandsche Bank en vervolgens doet de accountant verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een accountantsverklaring en een management letter.

Tevens is een actuaris aangesteld, die jaarlijks (binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar) een actuair verslag opstelt, voorzien van een actuariële verklaring.

6.1.3 Controlemechanismen

Het bestuur is verantwoordelijk voor de juiste en volledige registratie van het daadwerkelijke bedrijfsgebeuren van het fonds. In dit kader zijn bij de pensioenverzekeraar en de vermogensbeheerder onder andere de volgende specifieke maatregelen te noemen:

- controletechnische functiescheiding.
Enkele belangrijke voorbeelden: scheiding van taken en verantwoordelijkheden van deelnemersadministratie en uitkeringen, tussen deelnemersadministratie en incasso, vermogensbeheer en vermogensadministratie. Controlerende functies bij functionarissen binnen de afdeling boekhouding en intern actuariaat.
- toepassen van vier ogen-principe of steekproefsgewijze controle door collega bij de verwerking van mutaties.
- duidelijk vastgelegde bevoegdhedenstructuur met betrekking tot de waarden binnen het fonds. Uitgangspunten daarbij zijn het beperken van de bevoegdheden per persoon en het beperken van het aantal personen per bevoegdheid.
- stelsel van maatregelen voor beveiliging van informatie: fysieke en logische toegangsbeveiliging, back up and recovery, uitwijkmogelijkheden, duidelijke changemanagement procedure.
- toetsing van beleggingstransacties aan beleggingsrichtlijnen, rapportage van uitzonderingen.
- klachtenprocedure.

De uitvoerder stelt tussentijds door middel van audits vast of de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle werkt.

6.1.4 Management informatie

Ieder kwartaal wordt het bestuur geïnformeerd over de ontwikkeling van en de resultaten uit het belegde vermogen. Het bestuur stelt jaarlijks de statutaire jaarrekening en Staten voor De Nederlandsche Bank vast.

Tot slot rapporteert de pensioenverzekeraar op kwartaalbasis aan De Nederlandsche Bank de ontwikkelingen in het belegd vermogen volgens een vast format.

6.1.5 Deskundigheid

Het bestuur streeft naar voldoende deskundigheid, adequate sturing en continuïteit binnen het fonds. Bij dit streven wordt tevens gekeken naar een evenwichtige taak- en deskundigheidsverdeling binnen het bestuur en de eventuele (mede)beleidsbepalers. De wijze waarop hieraan inhoud wordt gegeven, is opgenomen in het zogeheten deskundigheidsplan. Het bestuur heeft hiervoor een deskundigheidsplan opgesteld. Dat plan is zodanig dat het bestuur als collectief over de vereiste deskundigheid beschikt. In het deskundigheidsplan is een niveau van deskundigheid (niveau 1) aangegeven waaraan een individuele bestuurder na 1 jaar functie moet voldoen. Het niveau 1 komt overeen met de afspraken met betrekking tot deskundigheidseisen die gemaakt zijn tussen STAR en CSO.

Voor het voltallige bestuur is een niveau vastgesteld (niveau 2) waaraan het bestuur te allen tijde moet voldoen. Ook dit niveau komt overeen met de afspraken tussen STAR en CSO.

Het niveau waaraan de leden van het verantwoordingsorgaan moeten voldoen zijn gelijk aan niveau 1, maar dan geldend voor het hele orgaan en aangevuld met kennis over de specifieke taak.

Bij elke mutatie in het bestuur gaat het bestuur na of niveau 2 nog steeds aanwezig is. Tenminste éénmaal per jaar gaat het bestuur na of het bestuur als collectief actuele ontwikkelingen op pensioengebied in voldoende mate volgt.

Bestuursleden maken jaarlijks een persoonlijk opleidingsplan passend binnen de collectieve verantwoordelijkheid van het bestuur, waarin zij aangeven op welke onderdelen zij hun deskundigheid via cursussen op peil willen houden dan wel willen uitbreiden. Eenmaal in de drie jaar laat het bestuur zijn deskundigheid extern toetsen.

6.2 Beleidskader uitbestede processen

Het pensioenfonds heeft de uitvoering, het pensioenbeheer en het vermogensbeheer van de aan haar toevertrouwde gelden uitbesteed. De uitvoering en het pensioenbeheer zijn uitbesteed aan de pensioenverzekeraar Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen NV te Apeldoorn (de pensioenverzekeraar). Het bestuur heeft derhalve de pensioenverzekeraar gemandateerd voor de hieraan verbonden werkzaamheden. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan F&C Netherlands B.V. te Amsterdam.

Het pensioenfonds en de pensioenverzekeraar hebben de afspraken inzake uitbesteding vastgelegd in een overeenkomst. Enerzijds is het pensioenfonds daarin partij, en anderzijds de pensioenverzekeraar. Nadere afspraken over de kwaliteit van de dienstverlening zijn vastgelegd in Service Level Agreement (SLA) voor pensioenbeheer. De overeenkomst en de SLA voorzien in een procedure om de bestaande dienstverlening aan te passen of nieuwe diensten toe te voegen. In overleg tussen het bestuur en de uitvoerder worden daarover afspraken gemaakt en contractueel vastgelegd.

Met de vermogensbeheerder is een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Over de dienstverlening zijn duidelijke afspraken gemaakt. De beheerder dient uit te gaan van de strategische asset allocatie en benchmark. Allocatie en benchmark worden ieder jaar opnieuw vastgesteld en indien nodig aangepast aan de hand van gewijzigde inzichten, marktontwikkelingen en / of een ALM-studie.

6.2.1 Uitbestede werkzaamheden

De pensioenverzekeraar neemt onder andere de volgende taken voor zijn rekening:

- Het invorderen van de verschuldigde premie bij de werkgever
- Het vaststellen van de pensioenaanspraken en het informeren van de deelnemers hieromtrent. De deelnemers krijgen hiervan jaarlijks een opgave. Gewezen deelnemers eens in de vijf jaar.
- Het vaststellen van de hoogte van de pensioenuitkeringen en het uitbetalen daarvan.
- Het vervaardigen van een concept jaarverslag en concept jaarrekening, alsmede het verzorgen van de staten voor De Nederlandsche Bank.

afwikkeling bestuursbesluiten

Het secretariaat van het pensioenfonds wordt gevoerd door de administrateur die in dienst is van ODS BV (de werkgever). De administrateur is de verbindende schakel tussen het bestuur en de dienstverleners van het fonds. Het secretariaat wordt gevoerd door de secretaris en de administrateur. Samen zorgen zij voor de voorbereiding van de bestuursvergaderingen en de samenstelling van de agenda's daarvoor. Voorts is het secretariaat belast met de uitwerking en het laten uitwerken van de bestuursbesluiten. Het secretariaat ziet tevens toe op de bewaking dat de bestuursbesluiten op een adequate wijze worden uitgevoerd. Dit vindt onder meer plaats via de vastlegging van de besluitvorming in een verslag, waarin de besluitvorming en actiepunten concreet worden vastgelegd. De desbetreffende stukken worden de daaropvolgende vergadering binnen het bestuur besproken, waarbij de afhandeling van de genomen besluiten en actiepunten wordt getoetst.

De vermogensbeheerder beheert het vermogen volgens de door het bestuur gegeven aanwijzingen. Iedere maand en ieder kwartaal ontvangt het bestuur van iedere beheerder een rapportage waarin de resultaten van de afgelopen maand of kwartaal worden vermeld en verantwoord. De resultaten worden minimaal één keer per jaar uitgebreid geëvalueerd en de gevolgde werkwijze wordt getoetst aan de gemaakte afspraken in de beheerovereenkomst en de aanvullende afspraken.

6.2.2 Beleidskader uitbestede processen

Het pensioenfonds toetst regelmatig of de wijze waarop de uitbestede bedrijfsprocessen worden uitgevoerd nog in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. De pensioenverzekeraar rapporteert daartoe ieder kwartaal over de

nakoming van de gemaakte afspraken in de Service Level Agreement. Deze kwartaalrapportage wordt door de pensioenverzekeraar mondeling toegelicht. Het bestuur kan de werkzaamheden van de pensioenverzekeraar bijsturen aan de hand van deze SLA-rapportages. Desgevraagd wordt aanvullende informatie beschikbaar gesteld om de werkzaamheden te kunnen beoordelen.

De uitbestede bedrijfsprocessen zijn vastgelegd in procesbeschrijvingen en werkinstructies. Handhaving van een beheerste en integere bedrijfsvoering vindt plaats via controles door de Interne Accountantsdienst van de pensioenverzekeraar. In het kader van een integere bedrijfsvoering geldt voor de medewerkers van de pensioenverzekeraar een gedragscode, die voldoet aan de daartoe door De Nederlandsche Bank gestelde eisen. Naast de gedragscodes zijn de volgende maatregelen genomen ter voorkoming van fraude. In de ICT-procedures zijn beveiligingen ingebouwd en in alle processen zijn functiescheidingen aangebracht met betrekking tot het vaststellen, controleren en accorderen. Binnen de bedrijfscultuur van de pensioenverzekeraar zijn aandacht voor interne controle en het voldoen aan wettelijke en overige externe regelgeving wezenlijke onderdelen van het dagelijkse handelen van de medewerkers.

Tussen de pensioenverzekeraar en het pensioenfonds is onder andere een procedure afgesproken die dient te waarborgen dat het pensioenfonds ervoor zorgt dat de verplicht op te nemen personen binnen het pensioenfonds door de werkgever worden aangemeld, en dat wordt gewaarborgd dat die personen door het pensioenfonds in de bestanden worden opgenomen. Bij het pensioenfonds bekende personen van de werkgever zijn geautoriseerd tot het aanleveren van personele mutaties ten behoeve van het pensioenfonds.

Bij het pensioenfonds is er sprake van een vier-ogenprincipe met betrekking tot invoering, controle en verwerking van de mutatieverwerking. Dit betekent onder meer dat de invoer en verwerking van mutaties door twee verschillende personen plaatsvindt.

De accountant van het pensioenfonds controleert het deelnemersbestand jaarlijks op het punt van volledigheid en op juistheid van de gehanteerde cijfergegevens.

De pensioenverzekeraar beschikt over een SAS 70-accountantsverklaring. Deze verklaring geeft zekerheid dat de processen van de uitvoerder en de daarin opgenomen interne controles, in opzet en bestaan adequaat zijn (type 1). Een type 2 verklaring geeft zekerheid dat de processen van de uitvoerder en de daarin opgenomen interne controles effectief hebben gewerkt. De type 2 verklaring wordt naar verwachting voor het fonds binnen enkele jaren behaald. Afgesproken is dat het bestuur over de ontwikkelingen geïnformeerd wordt.

6.2.3 Informatievoorziening aan het bestuur

De pensioenverzekeraar informeert het bestuur over ontwikkelingen inzake debiteuren en dergelijke. De pensioenverzekeraar adviseert het bestuur over juridische, financiële, actuariële en overige pensioentechnische zaken.

Het bestuur heeft een accountant aangesteld om de jaarrekening, het jaarverslag en de staten voor De Nederlandsche Bank te controleren. De accountant doet verslag van zijn bevindingen in de vorm van een accountantsverslag aan het bestuur. In het accountantsverslag worden op hoofdlijnen de bevindingen en de verbeterpunten in de beheersing van de processen gesignaleerd. In de bestuursvergadering, waarin de jaarstukken worden besproken, is de accountant aanwezig. De actuaire stelt jaarlijks een actuariële verklaring op en is aanwezig op de bestuursvergadering waarin de jaarstukken worden besproken.

7 ondertekening

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds ODS heeft deze ABTN vastgesteld op 25 augustus 2009,

Stichting Pensioenfonds ODS

Datum ...25 augustus 2009

C. Sitskoorn, voorzitter

Datum ...25 augustus 2009

L. Gloudemans, secretaris

Verklaring inzake beleggingsbeginselen

Introductie

Deze 'Verklaring inzake beleggingsbeginselen' (hierna: Verklaring) beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds ODS BV (hierna: de stichting). De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Conform geldende wet- en regelgeving gaat de Verklaring in op:

1. de doelstelling van het beleggingsbeleid;
2. de organisatie en risicobeheerprocedures;
3. de beleggingsbeginselen, in het bijzonder de toegepaste wegingmethodes voor beleggingsrisico's en de strategische allocatie van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverplichtingen van de stichting.

De Verklaring is als bijlage bij de abtn van de stichting opgenomen en wordt om de drie jaren herzien. Daarnaast wordt de Verklaring onverwijld herzien als er tussentijds een belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid optreedt.

Op verzoek van een belanghebbende bij de stichting wordt de Verklaring verstrekt.

Doelstelling van het beleggingsbeleid

De stichting is Stichting Pensioenfonds ODS, gevestigd te Rotterdam. Het fonds heeft als doel het verlenen of doen verlenen van pensioenen en/of andere uitkeringen aan (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden en hun na te laten casu quo nagelaten betrekkingen, volgens daarvoor in de pensioenreglementen te stellen regels. De stichting is als pensioenfonds onder andere verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid.

De stichting belegt vanuit de prudent person gedachte. Dit komt in grote mate overeen met dat wat de Nederlandsche Bank (hierna: DNB) 'op solide wijze' beleggen noemt. Daarbij moeten de beleggingen voldoen aan kwalitatieve beginselen van veiligheid, kwaliteit en spreiding van risico's.

In lijn hiermee is de doelstelling van het beleggingsbeleid: *"het op lange termijn realiseren van een zo hoog mogelijk rendement uitgaande van de strategische asset allocatie bij een acceptabel risico, rekening houdend met de verplichtingenstructuur van de stichting"*.

Om de doelstelling te waarborgen wordt bij het bepalen van het strategisch beleggingsbeleid rekening gehouden met het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet, de verplichtingenstructuur en de financiering van de stichting zoals vastgesteld in de financieringsovereenkomst met de werkgever.

Organisatie en risicobeheerprocedures

Taken en verantwoordelijkheden

De stichting is zich bewust van de rol die het als pensioenbelegger vervult. Die rol dwingt de stichting tot grote zorgvuldigheid in handelen. De stichting is te allen tijde bereid verantwoording af te leggen over het beleggingsgedrag en de gevolgen die dit heeft voor de belanghebbenden.

Het bestuur van de stichting heeft aan de vermogensbeheerder van de stichting het mandaat gegeven om binnen het beleggingsbeleid vastgestelde doelstellingen en restricties het tactische en operationele beleggingsbeleid uit te voeren.

Het bestuur van de stichting besteedt de vaststelling van het (strategisch) beleggingsplan, het selecteren en monitoren van de externe vermogensbeheerder uit aan de beleggingscommissie. De beleggingscommissie heeft daarnaast een adviserende rol richting het bestuur. Het bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van de stichting inclusief het beleggingsproces. De beleggingscommissie legt verantwoording af aan het bestuur.

Nevenactiviteiten

De stichting ontwikkelt activiteiten die de stichting in staat stellen de kerntaken zo goed mogelijk uit te voeren. Op dit moment zijn door de stichting geen nevenactiviteiten ondergebracht in een aparte rechtspersoon. Voor zover de stichting in de toekomst activiteiten zal uitvoeren die niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds, brengt de stichting deze onder in een aparte rechtspersoon. Tussen de stichting en deze rechtspersoon zal geen sprake zijn van:

- financiële kruisstromen die de rechtspersoon tot niet marktconform concurrentievoordeel strekken;
- personele unies tussen het bestuur van de stichting enerzijds en het bestuur van de rechtspersoon anderzijds;
- toegang tot kennis en gegevensbestanden van de stichting, anders dan op voorwaarden die door wet- en regelgeving worden toegestaan;
- gebruik van de naam en het beeldmerk van de stichting door de rechtspersoon.

Uitbesteding

De selectie van derden, zoals vermogensbeheerders en commissionairs, vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds door het bestuur van de stichting gehanteerde criteria die samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van derden en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier.

Uitbesteding van vermogensbeheer vindt plaats op basis van een beleggingsbeleidsplan.

Gedurende de periode van uitbesteding draagt de stichting zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen.

Rapportage

De beleggingscommissie ontvangt maandelijks gegevens omtrent de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de vermogensbeheerder. Ieder kwartaal vindt een vergadering plaats van de beleggingscommissie, bestaande uit drie leden van het bestuur, waarin wordt gesproken over de resultaten van de beleggingsportefeuille en de ontwikkelingen op de financiële markten. De bevindingen worden teruggekoppeld aan het bestuur.

Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt de stichting geen andere kosten dan die redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling van de stichting.

Deskundigheid

De stichting draagt er zorg voor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een professioneel beheer van de beleggingen; en

- de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Scheiding van belangen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstrengeling. Met het oog daarop zijn de leidinggevenden en medewerkers van de stichting gehouden een gedragscode na te leven.

Een interne compliance officer ziet toe op naleving van de gedragscode.

Corporate governance

De stichting heeft bijzondere aandacht voor de lange termijn doelstellingen van de ondernemingen waarin zij belegt in termen van duurzame economische groei. De stichting betreft informatie over duurzame economische groei bij haar analyses van de kwaliteit van ondernemingen en brengt het belang daarvan tevens onder de aandacht van haar dienstverleners zoals externe vermogensbeheerder.

De stichting is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk met zorgvuldig ondernemerschap verbonden zijn. De ondernemingsleiding moet in staat zijn hierover verantwoording af te leggen. Een dergelijke verantwoording is inherent aan goed ondernemingsbestuur en daarmee van belang om te voorkomen dat de onderneming zich gaat vervreemden van de samenleving waarvan zij deel uitmaakt.

De activiteiten van de stichting op het gebied van duurzaamheid en corporate governance vormen voor de stichting geen doel op zichzelf. Uitvoering van het beleid van de stichting op deze gebieden wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid om een optimaal rendement te genereren in het belang van de belanghebbenden bij de stichting.

De stichting draagt uit dat beursgenoteerde ondernemingen duurzaam in staat moeten zijn een maximale opbrengst te genereren voor hun aandeelhouders, en beoordeelt het beleid van bestuur en raad van commissarissen van een onderneming in het licht van die doelstelling. Deze doelstelling impliceert dat een onderneming de belangen van andere bij de onderneming betrokken stakeholders, zoals werknemers, klanten, leveranciers en verschafters van vreemd vermogen, niet kan negeren.

Mede gelet op het internationale karakter van haar aandelenportefeuille beoordeelt de stichting de kwaliteit van de corporate governance op basis van beginselen en codes die door gezaghebbende internationale organisaties worden opgesteld. Daarnaast betreft de stichting waar mogelijk en relevant ook nationale beginselen en codes in haar oordeel; voor Nederland geldt dit in het bijzonder voor de 'Code Tabaksblad'. Het beleid van de stichting met betrekking tot corporate governance (waaronder begrepen de wijze waarop zij hierover verantwoording aflegt) is nader uitgewerkt in de 'Code Corporate Governance' van de stichting.

Beleggingsbeginselen

Het beleggingsproces

Het beleggingsproces vormt de randvoorwaarden van het beleggingsbeleid. Onder het beleggingsproces wordt verstaan het geheel van regels dat toeziet op de voorbereiding en de uitvoering van het beleggingsbeleid en het beheer van de beleggingen. De stichting verlangt van alle leidinggevenden en medewerkers in de organisatie er op toe te zien dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels van het beleggingsproces. Dit leidt tot een consistent en beredeneerd beleggingsgedrag, in alle geledingen van de organisatie.

Beleggingsbeslissingen

De stichting beoordeelt elke belegging op grond van risico- en rendementsoverwegingen in relatie tot de verplichtingenstructuur. In beginsel sluit de stichting geen afzonderlijke beleggingscategorie, –instrument of –techniek uit.

Daarentegen werkt de stichting uiteraard niet mee aan een beleggingstransactie die verboden is, bijvoorbeeld op grond van het internationaal recht. In dit kader heeft de stichting op het gebied van administratieve organisatie en interne controle concrete maatregelen getroffen ter naleving van antiterrorismewetgeving, in het bijzonder de Sanctiewet 1977 en de op grond van die wet vastgestelde regelingen en besluiten met betrekking tot het financiële verkeer.

Verder onthoudt de stichting zich van beleggingstransacties indien:

- daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd;
- die in onmiddellijk verband staan met een schending van mensenrechten of fundamentele vrijheden;
- die in onmiddellijk verband staan met een organisatie waar de omzet grotendeels bestaat uit wapenproductie.

Toegepaste wegingmethoden voor beleggingsrisico's

De beleggingen, het beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's geschieden met inachtneming van het beleggingsbeleidsplan. Voor de generieke sturing van de risico's is de weging naar de beleggingscategorieën in de beleggingsportefeuille van groot belang. Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere standaarddeviatie, tracking error en 'value at risk' (VAR) methodieken. Voor kredietrisico's wordt gewerkt met credit ratings. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd waaronder bevoegdhedenregeling, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

Waarderingsmethode

De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.

Strategische allocatie

In het kader van een integrale benadering van de beleggingen en de verplichtingen wordt de invulling van het beleggingsbeleid gebaseerd op Asset Liability Management (ALM). De ALM-studie is maatgevend voor de verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij wordt gestreefd naar een optimale beleggingsportefeuille in combinatie met een consistent premie- en toeslagbeleid. De ALM-studie wordt in beginsel eens in de drie jaren, doch zoveel vaker als het bestuur van de stichting dat wenselijk acht, uitgevoerd. Daarnaast kan DNB ter ondersteuning van het algehele beleid de uitvoering van een continuïteitsanalyse eisen.

Op basis van de visie en macro-economische ontwikkelingen en de financiële markten zal de stichting de strategische beleggingsmix actief beheren binnen de gestelde bandbreedtes.

Het bestuur kan besluiten om de strategische allocatie aan te passen, waarbij met name in onzekere financiële markten wordt beoogd het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille niet te vergroten en indien gewenst zelfs te verlagen.

Begrippenlijst Verklaring inzake beleggingsbeginselen en het beleggingsbeleidsplan

Actief beleggen

Op grond van een bepaalde marktvisie wordt afgeweken van de benchmark, om zo te trachten een betere performance te behalen.

ALM

Afkorting van Asset Liability Management, het afstemmen van de beleggingsmix op verplichtingen. Het uitvoeren van een ALM-studie kan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij behulpzaam zijn bij het kiezen van de juiste beleggingsmix.

Een ALM-studie kent de volgende aspecten:

1. het in kaart brengen van de financiële stromen;
2. de simulatie van toekomstige financiële posities;
3. de samenhang met de economische omgeving;
4. de vergelijking van beleidsvarianten.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld: aandelen, onroerend goed en vastrentende waarden met een nadere onderverdeling in binnen- en buitenlandse beleggingen.

Beleggingsbeleid

Een pensioenfonds is verplicht om op solide wijze te beleggen. Het beleggingsbeleid van een pensioenfonds is enerzijds gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van beleggingsrisico's en anderzijds op het behalen van een zo hoog mogelijk rendement. Bovendien moet de afstemming van beleggingen op de verplichtingen juist zijn: de stichting moet op het juiste moment aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

Om optimaal aan deze uitgangspunten te voldoen is een juiste samenstelling van de beleggingsmix noodzakelijk, die met behulp van een ALM-studie kan worden vastgesteld.

Beleggingsfondsen

Een beleggingsfonds is in feite een 'verzamelpunt' voor beleggers. Op dat punt komt het geld van alle in het betreffende fonds investerende beleggers samen. Het totaalbedrag wordt het fondsvermogen genoemd. Beleggen middels een beleggingsfonds is een efficiënte manier om een adequate spreiding te bewerkstelligen.

Benchmark (index)

Een objectieve maatstaf voor zowel de samenstelling als de performance van het belegde vermogen. Een benchmarkindex is een mandje van -bijvoorbeeld- een aantal aandelen. In beginsel bepaalt de totale waarde van alle uitstaande aandelen de waarde van een index; fluctuaties in de waarde van de index worden derhalve veroorzaakt door koersfluctuaties van de in de index opgenomen aandelen. Bekende voorbeelden van indices zijn AEX, CBS en Dow Jones.

Commodities

Letterlijk betekent het grondstoffen. Beleggen in commodities is direct investeren in grondstoffen of indirect via bijvoorbeeld termijncontracten, waarbij de waarde is gebaseerd op grondstoffen. Verhandelde grondstoffen zijn onder andere energie, metalen en landbouwproducten.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, dat wil zeggen financiële contracten, waarvan de waarde wordt afgeleid

van een onderliggende waarde (bijv. een aandeel), een referentieprijis of een index (bijv. de AEX-index). De hoofdvormen van derivaten zijn opties, futures contracten en forward contracten.

Indexatie

Indexatie is het van tijd tot tijd aanpassen van het reeds opgebouwde pensioen aan de algemene stijging van de lonen en prijzen. Hierdoor blijft u met het opgebouwde pensioen ook in de toekomst dezelfde koopkracht behouden. Het is met andere woorden waardevast.

Governance

De wijze waarop de besluitvormingsprocessen omtrent het beleggingsbeleid binnen een pensioenfondsen zijn georganiseerd.

Mandaat vermogensbeheer

Het mandaat vermogensbeheer, ook wel beleggingsrichtlijnen of beleggingsinstructie genoemd, bevat de beleggingstechnische afspraken over het beheer van het vermogen. Het mandaat wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur en bevat alle restricties waarbinnen een vermogensbeheerder vervolgens naar eigen inzicht mag beleggen.

Marktwaarde

Waarde van een beleggingsobject als het op dit moment zou worden verkocht.

Monitoring

Monitoring is het continue proces van overzicht van de consequente en juiste werking van de controlemaatregelen. Deze monitoring kan door de stichting zelf gebeuren of uitbesteed worden aan een onafhankelijk orgaan (bijv. audit). Monitoring maakt integraal deel uit van het controlesysteem.

Onroerend goed

Men kan direct en indirect beleggen in onroerend goed. Direct beleggingen kan men door woningen of winkels aan te kopen. Indirect kan men investeren middels participaties in beleggingsfondsen aan te kopen die beleggen in onroerend goed.

Outperformance

Het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de benchmark (positief of negatief). Dit verschil geeft aan hoeveel waarde is toegevoegd door middel van actief beleggen. Outperformance wordt ook wel (alpha) genoemd.

Passief beleggen

Hieronder kan worden verstaan indexbeleggen of buy and hold beleggen. Het is gericht op het zo laag mogelijk houden van de transactiekosten.

Performance

De performance van (een deel van) het vermogen is het totale rendement op marktwaarde. Deze performance wordt normaliter vergeleken met de performance van de benchmark(index). Door middel van een zogenoemde performance attributie-analyse wordt het verschil tussen deze beiden op een kwantitatieve wijze verklaard.

Strategische beleggingsmix

De lange termijn verdeling van het vermogen over de verschillende beleggings-categorieën (aandelen, vastrentende waarden, onroerend goed). Deze verdeling wordt veelal gebaseerd op een ALM-studie.

Tracking error

Statistische maatstaf die weergeeft hoe groot de kans is dat de outperformance zal afwijken van nul. De tracking error is gelijk aan de standaarddeviatie van de outperformance. Het is een goede maatstaf voor het meten van het extra risico van de portefeuille ten opzichte van de benchmark. Een hoge tracking error betekent veel kans op een rendement ver onder of boven de benchmark en dus veel extra risico ten opzichte van de benchmark.

Rating

De rating van een belegging of een onderneming geeft het kredietrisico of debiteurenrisico van een bepaalde belegging weer. Vastrentende waarden hebben bijvoorbeeld pas voldoende kwaliteit vanaf een bepaalde kredietwaardigheid, voorzien van een rating BBB, A, AA of AAA. De ratings worden vastgesteld door gespecialiseerde bureaus.

Valutahedging

Het afdekken van valutarisico door middel van valutatermijn-transacties (forward contracts).

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Vermogensbeheerder

Een professionele beheerder van vermogens voor organisaties (zoals pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen enz.) en/of vermogende particulieren. Vermogensbeheerders zijn vaak onderdeel van een bank, dan wel financiële instelling, maar kunnen ook een onafhankelijke organisatie zijn. In Nederland kunnen vermogensbeheerders zich onder bepaalde voorwaarden laten registreren bij Autoriteit Financiële Markten (voorheen: Stichting Toezicht Effectenverkeer).

Waarde stijl (value style)

Beleggingsstijl waarbij met name in aandelen wordt belegd van bedrijven die als relatief goedkoop kunnen worden gekwalificeerd.

Zakelijke waarden

Verzamelnaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.